

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته مشاوره مدرسه

بررسی رابطه بین تیپ‌های شخصیتی با سبک‌های یادگیری در بین دانشجویان دانشگاه‌های
دولتی شهرستان شاهرود

استاد راهنما:

دکتر ابوالفضل کرمی

استاد مشاور:

دکتر فرامرز سهرابی

استاد داور: دکتر اسد زاده

پژوهشگر:

زینب روزگرد

پاییز ۱۳۹۰

چکیده

تیپ‌های شخصیتی، از دیرباز مورد توجه افراد قرار گرفته است و تحقیقات زیادی را به دنبال داشته است. هدف از انجام این پژوهش تعیین رابطه بین تیپ‌های شخصیتی با سبک‌های یادگیری بود در این رابطه ۲۰۰ دانشجویان از دانشگاه‌های دولتی شاهرود (دانشگاه صنعتی و دانشگاه علوم پزشکی) انتخاب شدند، و از میان دانشجویان این دانشگاه‌ها ۲۰۰ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شد. و پرسشنامه‌های سبک‌های یادگیری کلب و تیپ‌های شخصیتی مایرز-بریگز را کامل کردند. با توجه به این که پنج فرضیه وجود داشت بدین صورت که ابتدا تفاوت بین تیپ‌های شخصیتی افراد با سبک‌های متفاوت یادگیری مورد آزمون قرار گرفت و سپس رابطه این تیپ‌ها با شیوه‌های یادگیری (تجربه عینی، آزمایشگری فعال، مفهوم سازی انتزاعی، مشاهده تاملی) مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج پژوهش نشان داد که بین تیپ‌های شخصیتی افراد با سبک‌های متفاوت یادگیری تفاوت معنی‌داری وجود داشت. همچنین بین تیپ‌های شخصیتی مایرز-بریگز با شیوه یادگیری مشاهده اندیشمندانه ارتباط معنی‌داری وجود نداشت، بین تیپ‌های شخصیتی مایرز-بریگز با شیوه‌های یادگیری مفهوم سازی انتزاعی، آزمایشگری فعال، تجربه عینی رابطه معنی‌داری وجود داشت. لذا مشاوران تحصیلی در زمینه هدایت تحصیلی دانش‌آموزان بایستی به تیپ‌های شخصیتی و سبک‌های یادگیری افراد توجه داشته باشند.

کلید واژه: تیپ‌های شخصیتی، سبک‌های یادگیری، مفهوم سازی انتزاعی، آزمایشگری فعال، تجربه عینی، مشاهده اندیشمندانه

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات پژوهش

مقدمه.....	۲
بیان مسئله.....	۵
اهمیت و ضرورت پژوهش.....	۷
اهداف تحقیق.....	۱۰
فرضیه‌های تحقیق.....	۱۰
تعریف نظری اصطلاحات.....	۱۱
تعریف عملی اصطلاحات.....	۱۲

فصل دوم: مبانی نظری و ادبیات تحقیق

مقدمه.....	۱۵
تعاریف شخصیت از دیدگاه نظریه پردازان شخصیت.....	۱۶
نظریه‌های شخصیت.....	۱۷
رویکرد زیستی.....	۱۷
نظریه بقراط.....	۱۷
نظریه کرچمر.....	۱۸
رویکرد صفات.....	۱۹

- ۲۱..... رویکرد یادگیری اجتماعی
- ۲۴..... رویکرد روانکاوی
- ۲۴..... رویکرد روانکاوی جدید
- ۲۴..... تئوری تیپ‌های شخصیتی
- ۲۵..... تیپ‌های شخصیتی از دیدگاه کاترین بریگز و ایزابل بریگز مایرز
- ۲۶..... چهار بعد تیپ شخصیتی
- ۳۱..... تیپ‌های روانشناختی
- ۳۴..... سنخ نمای مایرز- بریگز
- ۳۵..... توصیف آزمون MBTI
- ۳۶..... تعریف یادگیری
- ۳۷..... نظریه‌های یادگیری
- ۳۷..... نظریه‌های رفتاری یادگیری
- ۳۷..... نظریه‌های شناختی یادگیری
- ۳۸..... رویکرد خبرپردازی
- ۳۸..... سبک‌های یادگیری
- ۳۹..... تعریف سبک‌های یادگیری
- ۴۰..... انواع سبک‌های یادگیری

- سبک‌های عاطفی..... ۴۱
- سبک‌های فیزیولوژیکی..... ۴۱
- سبک‌های شناختی..... ۴۱
- سبک‌های شناختی و انواع آن..... ۴۱
- سبک‌های وابسته به زمینه و نا بسته به زمینه..... ۴۱
- سبک‌های یادگیری تکانشی و تاملی..... ۴۲
- سبک‌های یادگیری کلب..... ۴۲
- یادگیری تجربی..... ۴۲
- چرخه یادگیری و شیوه‌های یادگیری..... ۴۳
- شیوه تجربه عینی..... ۴۵
- شیوه مشاهده اندیشمندانه..... ۴۵
- شیوه مفهوم سازی انتزاعی..... ۴۶
- شیوه آزمایشگری فعال..... ۴۶
- سبک‌های یادگیری..... ۴۷
- رابطه تیپ شخصیت و سبک یادگیری..... ۴۹
- پژوهش‌های انجام شده در داخل و خارج از کشور در زمینه تیپ‌های شخصیتی مایرز- بریگز..... ۵۵
- پژوهش‌های انجام شده در داخل و خارج از کشور در زمینه سبک‌های یادگیری..... ۵۸

فصل سوم: روش اجرای پژوهش

طرح تحقیق.....	۶۷
جامعه آماری.....	۶۷
تعداد نمونه و روش نمونه گیری.....	۶۷
ابزار اندازه گیری.....	۶۷
سنخ نمای مایرز- بریگز.....	۶۷
پرسشنامه سبک یادگیری.....	۶۹
روش تجزیه و تحلیل داده‌ها.....	۷۰

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها

مقدمه.....	۷۲
یافته‌های توصیفی.....	۷۲
یافته‌های استنباطی.....	۷۹

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

مقدمه.....	۹۰
یافته‌های پژوهش.....	۹۰

محدودیت‌های پژوهش.....	۹۸
پیشنهاد‌های پژوهشی.....	۹۸
پیشنهاد‌های کاربردی.....	۹۹
منابع.....	۱۰۰

فهرست جداول

جدول ۴-۱.....	۷۳
جدول ۴-۲.....	۷۵
جدول ۴-۳.....	۷۸
جدول ۴-۴.....	۷۹
جدول ۴-۵.....	۸۰
جدول ۴-۶.....	۸۱
جدول ۴-۷.....	۸۲
جدول ۴-۸.....	۸۳
جدول ۴-۹.....	۸۴
جدول ۴-۱۰.....	۸۶
جدول ۴-۱۱.....	۸۷

فهرست نمودار

نمودار ۱-۴.....۷۷

فصل اول

کلیات تحقیق

واقعیت مهم آن است که همه پیشرفت‌های شگفت‌انگیز و توسعه روزافزون دنیای امروز زائیده یادگیری است. انسان بیشتر شایستگی‌های خود را از طریق یادگیری کسب می‌کند. انسان از طریق یادگیری رشد فکری پیدا می‌کند و تواناییهای ذهنی او فعلیت می‌یابد. بنابراین اینگونه می‌توان نتیجه‌گیری کرد که همه پیشرفتهای بشر در نتیجه یادگیری بدست می‌آید (میر انصاری، ۱۳۷۸).

علاقه و تمایل به مطالعه تفاوت‌های فردی در زمینه یادگیری به دهه‌ی ۶۰ قرن بیستم بر می‌گردد. از سال ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۰ رشد این واقعیت که افراد در فرایند یادگیری نه منفعل، بلکه همواره فعال‌اند، روانشناسان تربیتی را بر آن داشت تا در زمینه یادگیری به تحقیق و تفکر بپردازند. موضوع یادگیری یکی از مباحث مهم در حوزه روانشناسی است و بر این اساس است که انسان مهارت‌های خود را توسعه می‌دهد و اصولاً پیشرفت‌های بشر و توسعه روز افزون علم، زائیده‌ی یادگیری است. یافته‌های پژوهشی نو در علم یادگیری و علوم شناختی در پاسخ به این سوال که انسان‌ها چگونه یاد می‌گیرند؛ به کارکردهای ذهن در یادگیری عمقی و ساختن دانش در درون یادگیرنده دلالت دارد. از این دیدگاه، یادگیری فرایندی است که طی آن فرد بازنمائی‌های ذهنی خود را بهبود می‌بخشد. تاکیدهایی که امروزه بر امر یادگیری می‌شود ما را بر آن می‌دارد که برای یادگیری مطلوب و موثر بیشتر تلاش کنیم و از همه فرصت‌ها و ظرفیت‌ها برای پیشبرد دانش و علم که یادگیری وسیله آن است، بهره بگیریم. یکی از بحث‌هایی که ما را به سوی یادگیری مطلوب هدایت می‌کند، کنکاش در مورد شیوه‌ها و سبک‌های یادگیری است. دانش‌آموزان دارای تفاوت‌های فراوانی هستند که در آموزش نقش اساسی دارد، آنها از نظر یادگیری، توانایی کارآمدی و توانایی تفکر منطقی با یکدیگر تفاوت‌های مهمی دارند، در برابر مشکلات و چالش‌ها نیز با شیوه‌های متفاوتی برخورد می‌کنند، برخی از دانش‌آموزان از فعالیت‌های جدید لذت می‌برند و دوست دارند کارها را خود مجدداً سازمان دهند، در حالی که دیگران کارهای از قبل آزمایش شده و مطمئن را ترجیح می‌دهند و قادر به سازمان‌دهی مجدد آنها نیستند (گلاور و برونیک، ۱۹۹۰، ترجمه: خرازی، ۱۳۷۵).

این عقیده که تفاوت‌های افراد در یادگیری، صرفاً ناشی از تفاوت‌های آنها در هوش و توانایی آنها می‌باشد تا مدت‌ها در دنیای تعلیم و تربیت پذیرفته شده بود، اما بعدها تغییر یافت. امروزه کاملاً مشخص شده است که تفاوت‌های افراد در یادگیری فقط تا حدی به هوش و توانایی‌های آنها بستگی دارد، بنابراین عوامل دیگری نظیر ویژگی‌های شخصیتی، دشواری تکالیف و تفاوت سبک‌های یادگیری نیز در این امر دخیل- اند (امامی فر، ۱۳۸۶، به نقل از رضایی و همکاران، ۱۳۸۷).

به عبارت دیگر، یادگیرندگان از نظر شخصیتی، نگرش‌ها، واکنش‌های هیجانی، شیوه‌ها و سبک‌های یادگیری، سبک‌های شناختی و غیره با هم تفاوت‌های دارند که یادگیری و نحوه برخورد آنها با مسائل و مشکلات را تحت تاثیر قرار می‌دهد. یکی از متغیرهای موثر بر یادگیری افراد که در عین حال ارتباط کمی با ضریب هوشی دارد، سبک‌های یادگیری است و در سال‌های اخیر با تاکید بر آن چهارچوبی نسبتاً نوین در زمینه یادگیری تدوین شده است. سبک یادگیری را می‌توان به عنوان مولفه‌ای نسبتاً پایدار از نحوه‌ی دریافت و تعامل دانش‌آموزان با محیط یادگیری توصیف کرد (کیف^۱، ۱۹۷۹).

این ایده که یادگیری فرد به شخصیت او وابسته است جدید نیست. میسک (۱۹۹۸) پیشنهاد می‌کند که سبک یادگیری فرد را می‌توان به عنوان یک ویژگی ثابت شده در پردازش اطلاعات در نظر گرفت که به روش‌هایی سازگار با جهت‌گیری‌های اساسی شخصیت رشد می‌کند (شیخ‌محمدی، ۱۳۸۶).

از سویی بسیاری از مربیان بر این باورند که سبک‌های یادگیری بر خود یادگیری تاثیر می‌گذارد و از سویی دیگر اینکه، شخصیت بر روی یادگیری افراد تاثیر می‌گذارد. تجربیات کلاس درس نشان داده است که متغیرهای شناختی به تنهایی تعیین کننده پیشرفت افراد نیست. این متغیرها با نگرش‌ها و علائق افراد، انگیزش‌ها و حیطة گسترده‌ای از پاسخ‌های هیجانی مثل برانگیختگی و شاید بیش از همه اینها با اضطراب، در ارتباط متقابل هستند. در واقع ارتباط ویژه‌ای بین اضطراب و یادگیری وجود دارد. اضطراب به همان صورت که در چگونگی یادگیری افراد اثر دارد، در شرایط امتحان، بر روی یادآوری مطالب نیز تاثیر می-

1. Keefe

گذارد. همچنان که طبق نظریه‌های صفات عده‌ای از افراد بطور سرشتی سطوح بالایی از اضطراب را نسبت به افراد دیگر تجربه می‌نمایند تا آن حد که می‌توان آن را به عنوان یک مولفه پایدار ابعاد شخصیتی در نظر گرفت (فونتانا^۱، ۱۹۹۵، به نقل از روئین، ۱۳۸۳).

یکی از نظریه‌های مربوط به سبک یادگیری بر پایه کارهای یونگ^۲، روانشناس تحلیلی است. یونگ نظریه سنخ‌های روانی را برای رده‌بندی افراد بر حسب الگوهای شخصیتی متفاوت ارائه کرده است. نظریه یونگ علاوه بر ارزیابی شخصیت، برای ارزیابی و توصیف سبک‌های مختلف یادگیری نیز می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد (لئونارد^۳ و همکاران، ۱۹۹۸).

یونگ معتقد است با توجه به اینکه انسان در برخورد با محیط با محرک‌های گوناگونی مواجه می‌شود که هر یک از آنها به پاسخ خاصی نیاز دارد، بهتر است افراد علاوه بر ابعاد ترجیحی که در زمینه سبک‌های یادگیری برمی‌گزینند، در سایر ابعاد خود را توانا کنند تا بتوانند پاسخ‌های مناسبتری به محرکها بدهند. یک معلم با دانش‌آموزانی که تفاوت‌های فردی و همچنین ویژگی‌های شخصیتی گوناگونی دارند باید درس را با ترکیبی از اطلاعات عینی، معنایی و نحوی و بر اساس سطح علمی کلاس، مثل مبتدی، متوسط و پیشرفته، تدریس کند تا بتواند آموزش بهتر و کارآمدتری همه افراد کلاس در تمام بعدهای شخصیتی و یادگیری، از آن استفاده کنند (داف^۴، ۲۰۰۴).

برای مثال می‌توان به سبک یادگیری برون‌گراها اشاره کرد:

یادگیرنده‌های برون‌گرا از ایده گرفتن از دیگران لذت می‌برند. آن‌ها کار اجتماعی و گروهی را ترجیح می‌دهند

1. Fontana

۲ . Carl Gustav Jung

۳. Leonhard

4. Daff

و از درس دادن به دیگران، مشارکت در کار گروهی و یادگیری از طریق تجربه کردن خوششان می-آید(لارنس^۱، ۱۹۹۵، به نقل از ویلز^۲، ۲۰۰۰).

بیان مسئله

یکی از مهمترین عوامل روانی که در هدایت رفتار نقش دارد شخصیت می‌باشد، هر شخصی نمونه منحصر به فردی از احساسات، افکار و رفتارهاست(فارس^۳، ۱۹۹۱، به نقل از هینسترام^۴، ۲۰۰۳).

شکی نیست که نیاز به شناخت خود و کنجکاوی در زمینه ابعاد و صفات شخصیتی یکی از مسائل بسیار مهم در تعلیم و تربیت است. لذا مطالعه و شناخت ابعاد و مولفه‌های شخصیت می‌تواند نقطه آغازی برای خود شناسی باشد. امروزه در زمینه صنعتی برای انطباق کارکنان با واحدهای شغلی، افرادی را انتخاب می-کنند که صفات شخصیتی مربوطه را داشته باشند و همچنین در زمینه انتخاب رشته تحصیلی دانش‌آموزان، از شناخت شخصیت آنان غفلت نمی‌شود. دانش‌آموزانی که درونگراترند به سرعت مطالعه می‌کنند، هنگام مطالعه راه می‌روند و.... همه موارد فوق دال بر این است که مسئله شخصیت در زندگی افراد تاثیر بسزایی داشته و مطالعه آن می‌تواند در اولویت قرار گیرد.

به خاطر اهمیت مطالعه شخصیت و نقش آن در شناخت رفتار طبیعی است که شخصیت موقعیت

برجسته‌ای در حیطه روانشناسی به خود اختصاص دهد. در حقیقت شاید بتوان گفت شخصیت تمام آن چیزی است که روانشناس به آن می‌پردازد(شولتز، ترجمه کریمی و همکاران، ۱۳۸۴).

برای شخصیت تعاریف متفاوتی وجود دارد از نظر علمی شخصیت، بیانگر آن دسته از ویژگی‌های فرد یا افراد است که الگوهای ثابت رفتاری آنها را نشان می‌دهد(کریمی، ۱۳۸۲).

۱ . Lawrence

۲ . Wilz

۳ . Phares

۴ . Heinstrom

شخصیت مفهومی است کلی که مفاهیمی چون یادگیری، تفکر، عواطف احساسات، رشد و هوش را دربر می گیرد و در امر یادگیری عاملی بسیار موثر و اساسی محسوب می شود که با دو عامل هوش و سبک های یادگیری ارتباطی تنگاتنگ دارد (شاملو، ۱۳۸۲).

یونگ براساس تجربیات خود، درباره انواع تیپ های شخصیت دیدگاههای بسیار عمیقی را مطرح کرده است. این تیپ ها به صورت ویژگی های دوقطبی و متضاد بیان می شوند. افراد با توجه به نظریه تیپ شخصیتی از یکی از چهار حالت زیر در رفتار خود استفاده می کنند:

- ۱- چگونه یک شخص انرژی می گیرد؟ برونگرایی در مقابل درونگرایی
- ۲- چه اطلاعاتی را فرد دریافت می کند؟ حس گرایی در مقابل شهودگرایی
- ۳- چگونه یک فرد تصمیم می گیرد؟ تفکری در مقابل احساسی
- ۴- سبک زندگی که یک فرد می پذیرد؟ قاطعیت در مقابل انعطاف پذیری (کانر^۱، ۲۰۰۷).

متغیر دیگری که می تواند در کنار ویژگی های شخصیتی بر پیشرفت فرد در امور شغلی و تحصیلی اثر گذار باشد سبک ها و شیوه های یادگیری است که همچون دیگر تواناییها از راه تجربه و یادگیری بدست می آیند.

یادگیری فرایند مهم تطابق و سازش انسان است که در همه حال به طور یکسان انجام نمی شود و فراگیران نیز همه به یک میزان و با یک سرعت نمی آموزند (کلب^۲، ۱۹۸۴، به نقل از احدی و همکاران، ۱۳۸۸).

سبک های یادگیری به عنوان روشی که یک دانش آموز یا دانشجو در یادگیری مطالب درسی خود بر روش های دیگر ترجیح می دهد تعریف می شود (پیرس^۳، ۲۰۰۰، به نقل از سیف، ۱۳۷۹).

۱. Conner

۲. Kolb

۳. Peirce

معلمان از دیرباز وجود بسیاری از سبک‌های یادگیری میان دانش‌آموزان را تصدیق کرده‌اند، همچنین محققانی از قبیل جکسون و لوتی جونز^۱ (۱۹۹۶) و هونی و مامفورد^۲ (۱۹۹۲) سبک‌های یادگیری را با شخصیت دانش‌آموزان پیوند دادند (ویلیام^۳ و همکاران، ۲۰۰۶).

با توجه به نحوه فعلی‌گزینش دانشجو و نیز سیستم آموزشی کشور که ملاک انتخاب رشته تحصیلی کسب نمره و تاکید بر قوای ذهنی است. مشکلات و مسائلی از قبیل افت تحصیلی، عدم موفقیت در رشته تحصیلی و ترک تحصیل و حتی بطور غیر مستقیم شکست شغلی قابل پیش‌بینی است.

در چنین شرایطی تعیین سبک‌های یادگیری و بدست آوردن ارتباطشان با ابعاد شخصیتی علاوه بر اینکه می‌تواند در مشاوره‌های تحصیلی راهگشا باشد، در جهت‌دهی سیستم آموزشی کشور نیز موثر خواهد بود. امروزه مشاورین و راهنمایان تحصیلی در کمک کردن به دانش‌آموزان از عوامل فوق غافلند و به همین جهت فراگیران را در تنگنا قرار می‌دهند

یک فرد با آگاهی از تیپ شخصیتی و سبک یادگیری خود می‌تواند راهبردهای بیاموزد تا با کمک آنها از حداکثر نقاط قوت و مزیت سبک خود بهره گرفته و نقاط ضعف و محدودیت‌ها را به حداقل برساند.

با توجه به مطالب مطرح شده پژوهشگر در این پژوهش در پی پاسخگویی به این سوال است که آیا بین تیپ‌های شخصیتی مایرز-بریگز و سبک‌های یادگیری رابطه معناداری وجود دارد؟

اهمیت و ضرورت پژوهش

آموزش و یادگیری در طی حیات بشر یکی از دغدغه‌های انسان بوده است. و در این راه بشر همواره تجربه‌های مختلفی داشته و روش‌های نوینی را آزموده است. امروزه بحث آموزش و یادگیری یکی از

2. Jackson & Lawty- Jones

3. Honey & Mumford

4. William .E

مهمترین دلمشغولی‌های نظام‌های آموزش هر جامعه‌ای می‌باشد. و هزینه‌های سنگینی صرف آموزش و یادگیری افراد جامعه می‌شود.

هر یک از یادگیرندگان با توجه به تفاوت‌های فردی دارای سبک‌های یادگیری متفاوتی هستند. با شناخت تیپ‌های شخصیتی و سبک‌های متفاوت یادگیری و منطبق ساختن فعالیت‌های آموزش و یادگیری بر سبک‌های یادگیری یادگیرندگان؛ یادگیری افزایش خواهد یافت.

از آنجا که در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی کنار متغیرهای شناختی، متغیرهای شخصیتی و عاطفی نیز اثر گذار هستند بدین لحاظ با مشخص شدن ارتباط بین سبک‌های یادگیری و تیپ‌های شخصیتی می‌توان بادر نظر گرفتن این ارتباط در برنامه‌ریزی و مشاوره‌های تحصیلی راهبردهای مفیدی ارائه دهیم.

دانش‌آموزان با تیپ‌های شخصیتی متفاوت به سبک‌های یادگیری متفاوتی پاسخ می‌دهند، فهمیدن تیپ‌های شخصیتی اجازه می‌دهد که طرز واکنش و احساس یادگیرندگان در موقعیت‌های متفاوت را پیش‌بینی کنیم (پوتین تسوا^۱، ۲۰۰۶).

تیپ‌های شخصیتی متغیرهای مهمی در فرایند یادگیری هستند، آگاهی از تیپ شخصیتی در قاعده سازی آموزش و تدابیر یادگیری برای یادگیرندگان، مریبان و طراحان آموزشی ضروری است (ریمرمن^۲، ۲۰۰۵).

عدم توجه تصمیم‌گیرندگان آموزشی به تفاوت‌های فردی در آموزش و یادگیری، سبب شکست یادگیرندگان در کسب اطلاعات، توانایی‌ها و مهارت‌های لازم برای سوادآموزی، عدم موفقیت در تحصیلات، شغل و حتی عدم آمادگی برای یک شهروند موثر بودن می‌گردد. همین عدم توجه به تفاوت‌های فردی مخصوصاً در حیطه سبک‌های یادگیری، سبب ایجاد فضای آموزشی ثابت، زمان شروع و پایان یکسان کلاس‌ها، طول ثابت دوره‌های آموزشی شده است. در نتیجه دانش‌آموزانی که موقعیت‌های آموزش، مناسب

۱. Putintseva

۲. Rimmerman

یادگیری آنان نیست امکانات لازم را برای کسب اطلاعات و موفقیت در امر تحصیل نخواهند داشت، به اندازه کافی پیشرفت نخواهند کرد و گاهی از نظام آموزشی حذف خواهند شد (علی آبادی و کریمی، ۱۳۸۷).

از طریق شناسایی تیپ‌های شخصیتی و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان و طراحی ساختارهای آموزشی برطبق آن، معلمان نیازهای آموزشی دانش‌آموزان را می‌توانند ببینند و در دستیابی به هدفهای آموزشی موفق‌تر خواهند بود (آلیدا و ویمستر^۱، ۲۰۰۴).

معلمان و دانش‌آموزان نیازمند آگاهی از ارتباط بین تیپ شخصیت و سبک یادگیری هستند زیرا که آنها از این طریق می‌توانند به اصلاح سبک آموزش خود و وضع یادگیری بپردازند و پیشرفت تحصیلی را افزایش دهند (گرا^۲، ۱۹۹۲).

شناختن سبک‌های یادگیری به معلم کمک می‌کند تا بتواند نقاط ضعف و قوت هر دانش‌آموز را بفهمد و بتواند ارتباط بهتر در کلاس درس را افزایش دهد.

فهمیدن این نکته که همه افراد به شیوه یکسان یاد نمی‌گیرند و این که در حقیقت تا حدودی هر کدام یک سبک یادگیری منحصر به فردی دارند، شرایط مثبت و آگاهانه‌تری را فراهم می‌کند تا یادگیری در آن صورت گیرد.

معلم خواهد توانست بداند هر دانش‌آموز اطلاعات جدید را چگونه تفسیر می‌کند و اینکه آیا درس یا پروژه خاص برای سبک یادگیری هر دانش‌آموز مناسب هست یا خیر (کلی^۳، ۱۹۹۸).

از طریق کمک به دانش‌آموزان در شناخت سبک‌های یادگیری به آنها در فهم اینکه چگونه یاد می‌گیرند کمک می‌شود (مامفورد، ۱۹۹۲، به نقل از هنکه^۴، ۲۰۰۱).

۱. Allida & vyhmeister

۲. Gerald

۳. Kelley

۴. Henke

در یک نظام آموزشی موفق، سبک یادگیری دانشجویان به عنوان یکی از عوامل تاثیر گذار بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی همواره مورد توجه قرار می‌گیرد. با شناسایی سبک یادگیری، هم روش تدریس مناسب‌تر توسط اساتید و هم روش یادگیری صحیح‌تر توسط فراگیران اتخاذ می‌شود (معیاری و همکاران، ۱۳۸۸).

اهداف تحقیق

تعیین تفاوت بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و سبک‌های یادگیری.

تعیین رابطه بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و شیوه یادگیری تجربه عینی.

تعیین رابطه بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و شیوه یادگیری مشاهده اندیشمندان.

تعیین رابطه بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و شیوه یادگیری مفهوم سازی انتزاعی.

تعیین رابطه بین تیپ‌های شخصیتی مایرز-بریگز و شیوه یادگیری آزمایشگری فعال.

فرضیه‌های تحقیق

بین تیپ‌های شخصیتی افراد با سبک‌های متفاوت یادگیری تفاوت معنی داری وجود دارد.

بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و شیوه یادگیری تجربه عینی رابطه معناداری وجود دارد.

بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و شیوه یادگیری مشاهده اندیشمندان رابطه معناداری وجود دارد.

بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و شیوه یادگیری مفهوم سازی انتزاعی رابطه معناداری وجود دارد.

بین تیپ‌های شخصیت مایرز-بریگز و شیوه یادگیری آزمایشگری فعال رابطه معناداری وجود دارد.

تعریف نظری اصطلاحات

تیپ‌های شخصیتی: به مجموعه خصوصیتی که فرد در تعامل با دیگران از خود نشان می‌دهد. صفات، ویژگی‌ها و خصلت‌های مشخص کننده یک فرد از دیگران اطلاق می‌شود (شولتز، ترجمه سید محمدی، ۱۳۸۷).

سبک‌های یادگیری: به راه‌هایی اشاره دارند که در آنها افراد مفاهیم، قوانین و اصولی را به وجود می‌آورند که آنان را در برخورد با موقعیت‌های جدید هدایت می‌کند (کلب، ۱۹۸۵، به نقل از احدی و همکاران، ۱۳۸۸).
برونگرا- درونگرا^۱: اولین بعد تیپ شخصیتی، به منبع انرژی افراد اشاره دارد، یک فرد برونگرا انرژی و حیات بخشی خود را از منابع بیرونی همچون افراد و موقعیت‌های اجتماعی دیگر دریافت می‌کند. از سوی دیگر افراد درونگرا انرژی را از درون دریافت می‌کنند (ماتاری^۲، ۲۰۰۶).

حسی- شهودی^۳: فرایندی است که افراد حواس و اطلاعات دریافتی را بکار می‌برند. ترجیح حسی تمایل دارد تا بوسیله حواس خود، ادراک کند، واقعی و عملی. بعد شهودی نیز با واقعی شروع می‌شود و بلافاصله به چکیده سوق داده می‌شود و بر روی امکانات، الگوها و نشانه‌ها ساکن می‌شود (ماتاری، ۲۰۰۶).

فکری- احساسی^۴: تابعی را مشخص می‌کند که افراد چگونه تصمیم می‌گیرند. اشخاص با ترجیح فکری تمایل دارند که منطقی باشند و تصمیم‌گیری‌های ذهنی داشته باشند. این افراد از حل مسئله لذت می‌برند و تمایل به تکیه کردن بر روابط علت و معلولی دارند. اشخاص با ترجیح احساسی بیشتر هماهنگ ساز هستند و تصمیماتشان عینی و مبتنی بر ارزش‌های احساسی و شخصی است (کیونک^۵، ۲۰۰۰).

۱. extraversion- introversion
۲. Mattare
۳. sensing- intuitive
۴. thinking- feeling
۵. Quenk